

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DIP-V.054.1.2024
Warszawa, 25 czerwca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Interpelacji nr 3064 Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Daniela Milewskiego, w sprawie współpracy z Europejską Agencją Kosmiczną.

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 193 ust. 1 i 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej¹ przedstawiam odpowiedzi na pytania Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Daniela Milewskiego zawarte w interpelacji nr 3064 z 10 czerwca 2024 r. w sprawie współpracy z Europejską Agencją Kosmiczną.

1) Jakie konkretnie inicjatywy podejmuje rząd w celu intensyfikacji współpracy z Europejską Agencją Kosmiczną w ramach realizacji innowacyjnych projektów?

Polska wspiera realizację projektów polskich podmiotów, co do zasady, za pośrednictwem środków budżetowych przekazywanych do budżetu Europejskiej Agencji Kosmicznej (dalej: ESA) - organizacji międzynarodowej, będącej głównym partnerem Polski w realizacji zadania wspierania rozwoju polskiego sektora kosmicznego. Środki te przekazywane są w formie polskiej składki do programów obowiązkowych i programów opcjonalnych ESA w różnych obszarach tematycznych (np.: rozwój technologii, EO- Obserwacja Ziemi, nawigacja, telekomunikacja i zintegrowane aplikacje, transport kosmiczny, eksploracja, bezpieczeństwo kosmiczne, bezpieczna łączność).

28 czerwca 2023 r. Polska ogłosiła na Radzie ESA zwiększenie zaangażowania we współpracę z ESA na łączną kwotę 360 mln EUR w latach 2023-2025. Zwiększenie składki przewidziane jest na: (program budowy satelitów obserwacyjnych – 85 mln euro, (umowę wsparcia polskiego sektora przez ESA – 7 mln euro, program stażowy dla Polaków w ESA – 3 mln euro, misję techniczno-naukową z udziałem polskiego astronauty – 65 mln EUR oraz programy opcjonalne ESA – 200 mln euro. Środki polskiej składki do ESA przeznaczane są, w zasadniczej części, na realizację projektów polskich podmiotów sektora kosmicznego.

---

¹ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. w sprawie Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. M. P. z 2022 r. poz. 990 ze zm.).

Ministerstwo Rozwoju i Technologii podpisało umowy bilateralne z ESA na misję technologiczno-naukową na Międzynarodową Stację Kosmiczną z udziałem polskiego astronauty, na wsparcie ESA przy budowie polskiej konstelacji satelitów obserwacyjnych, na wsparcie rozwoju polskiego sektora kosmicznego oraz na program stażowy w ESA dla polskich absolwentów. Realizuje je wspólnie z Polską Agencją Kosmiczną.

4 sierpnia 2023 r., polski rząd podpisał umowę na misję technologiczno-naukową na Międzynarodową Stację Kosmiczną z udziałem polskiego astronauty. Przeprowadzenie polskiej misji technologicznej na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS), we współpracy z ESA, pozwoli polskim podmiotom sektora kosmicznego na realizację badań, które są niemożliwe do przeprowadzenia na Ziemi, jak również na testowanie technologii i nowych koncepcji. Celem porozumienia jest realizacja programu eksperymentalnego (testowanie technologii polskich firm), naukowego (rozwój jednostek naukowo-badawczych) i edukacyjnego (m.in. lekcje z orbity dla uczniów polskich szkół).

29 sierpnia 2023 r. zostały podpisane umowy: na wsparcie rozwoju polskiego sektora oraz na program stażowy w ESA dla polskich absolwentów. Porozumienie dotyczące pomocy ESA dla polskich firm z sektora kosmicznego w rozwoju technologicznym (Requesting Party Agreement) i opiewa na kwotę 7 mln EUR. Dzięki niemu polskie firmy uzyskają pomoc w projektach na różnym stopniu gotowości technologicznej, które nie zawsze mogłyby być realizowane w ramach programów opcjonalnych ESA. Na porozumienie dotyczące programu stażowego dla polskich absolwentów na staże w Europejskiej Agencji Kosmicznej (National Trainee Programme) przeznaczono kwotę 3 mln EUR. Dzięki niemu 30 osób z Polski weźmie udział w dwuletnim stażu w ESA w latach 2023-2027.

30 października 2023 r. podpisana została umowa dotycząca wsparcia ESA przy budowie polskiej konstelacji satelitów obserwacyjnych. Dzięki umowie polskie podmioty zyskają kompetencje w zakresie produkcji i integracji systemów satelitarnych, a Polska - dostęp do wysokorozdzielczych danych z obserwacji Ziemi. Jednym z głównych celów budowy konstelacji satelitów obserwacji Ziemi (EO) w Polsce jest budowa kompetencji podmiotów polskiego sektora kosmicznego związanych z systemami satelitarnymi. Planowane jest zapewnienie wiodącej roli polskich podmiotów w jej realizacji.

Innym działaniem jest utworzenie przez ESA, we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii, Zespołu Zadaniowego ds. Polityki Przemysłowej ESA – PL (Industrial Policy Task Force ESA – PL). Podczas posiedzenia Komitetu Przemysłu ESA IPC2 w dniach 29-30 września 2021 r., delegacje państw członkowskich przegłosowały utworzenie Zespołu dla Polski. ESA wskazała kwotę 5,6 mln EUR na projekty adresowane wyłącznie do polskich podmiotów finansowane ze składki obowiązkowej. W ramach przeglądu okresowego zwrotu geograficznego w latach 2022 -2024, w czerwcu 2023 r., ESA zaproponowała zwiększenie puli środków dla Polski o 2 mln EUR. Ze strony Polski w pracach Zespołu uczestniczą przedstawiciele: Ministerstwa Rozwoju i Technologii, Polskiej Agencji Kosmicznej, Ministerstwa Edukacji i Nauki, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Cyfryzacji. Dotychczas odbyło się 12 posiedzeń Zespołu. Zespół rekomendował do zakontraktowania 10 projektów na łączną kwotę 7,6 mln EUR.

---

² Industrial Policy Committee

2) Czy istnieją programy finansowe lub inicjatywy wspierające polskie przedsiębiorstwa i instytucje naukowe w ich udziale w projektach realizowanych przy współpracy z ESA?

Współpraca z ESA jest korzystna finansowo dla polskich podmiotów ponieważ odbywa się w formie realizacji kontraktu, będącego rezultatem procedury przetargowej ESA na wykonanie konkretnego zamówienia. Jest on najczęściej finansowany w 100% przez ESA z polskiej składki do tej organizacji. W ramach polskiej składki do ESA polskie podmioty biorą udział w programach, które dotyczą m.in. obserwacji Ziemi, nawigacji satelitarnej, telekomunikacji i aplikacji, eksploracji kosmosu, systemu informacji o sytuacji w przestrzeni kosmicznej, a także w programie budowy instrumentów naukowych. ESA bez wątpienia jest najważniejszym partnerem Polski w realizacji polityki kosmicznej.

Ponadto Polska, poprzez kontrakty z ESA, finansuje realizację eksperymentów na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS), które mają zostać przeprowadzone podczas misji polskiego astronauty. Będą one obejmowały m.in. badania wpływu długotrwałego pobytu w kosmosie na zdrowie psychiczne człowieka, działanie zaawansowanych jednostek AI w warunkach niskiej grawitacji, monitorowanie poziomu hałasu na ISS, czy wykorzystanie mikroglonów w przyszłych misjach kosmicznych i medycynie kosmicznej.

Zasadnicze wsparcie polskich przedsiębiorstw i instytucji naukowych w ich udziale w projektach realizowanych przy współpracy z ESA polega na możliwości bieżącego kontaktu i spotkań bilateralnych firm i instytucji naukowych z delegatami Polski do poszczególnych programów opcjonalnych ESA, którzy de facto pełnią rolę ambasadorów tych programów w odniesieniu do polskiego sektora kosmicznego. Podkreślić należy też istotną rolę kontaktów Delegacji Polskiej do ESA ze Związkiem Pracodawców Sektora Kosmicznego i innymi organizacjami o charakterze ogólnopolskim skupiającymi przedstawicieli tego sektora.

3) W jaki sposób rząd współdziała z ESA w celu promowania udziału polskich podmiotów w programach badawczych i technologicznych prowadzonych przez agencję?

MRiT przewodniczy polskiej delegacji do ESA. Co trzy lata polska delegacja pod przewodnictwem MRiT bierze udział w Radach Ministerialnych ESA, na których państwa członkowskie określają rodzaj programu i wysokość jego finansowania, do którego chciałyby przystąpić Polska. Przygotowania do Rad Ministerialnych ESA trwają wiele miesięcy i są okresem, w którym MRiT prowadzi szerokie konsultacje w sektorze i analizuje potencjalne kierunki rozwoju branży kosmicznej w Polsce. Dzięki członkostwu w ESA polskie podmioty już teraz są ważnym i rozpoznawalnym partnerem w europejskich programach kosmicznych. Członkostwo w ESA pozycjonuje nasze rodzime podmioty w łańcuchach wartości ESA i pozwala im rozwijać się poprzez udział w różnorodnych projektach.

Szereg inicjatyw o charakterze promowania udziału polskich podmiotów w programach badawczych i technologicznych prowadzonych przez ESA prowadzi Polska Agencja Kosmiczna w ramach ustawowej działalności. Jako przykłady można podać następujące wydarzenia:

- Konferencja „Technologie satelitarne w zarządzaniu kryzysowym”: Gdańsk, Centrum Solidarności, 12 czerwca, 2024. W konferencji wzięło udział 250 uczestników stacjonarnych i blisko 700 widzów online,
- Szkolenie „Realizacja projektów z Europejską Agencją Kosmiczną (ESA)”: Warszawa, POLSA, 17.06.2024 r. Szkolenie dotyczyło kwestii: jak przygotować projekt, standardy ECSS w projektach ESA, jak prowadzić rozmowy z ESA już na etapie realizacji projektu.
- Dzień informacyjny dla przemysłu dot. uczestnictwa w naborze w ramach Requesting Party Agreement: MRIT, 5.06.2024 r. Prelegentami byli przedstawiciele ESA.

4) Jakie są główne korzyści płynące z intensyfikacji współpracy z ESA dla Polski, a także jakie są potencjalne obszary współpracy wymagające dalszego rozwoju?

Dzięki współpracy z ESA polski sektor kosmiczny zaczął się rozwijać. Polscy przedsiębiorcy i naukowcy nawiązują kontakty z nowymi partnerami, pracują nad technologiami, otrzymują zarówno wsparcie finansowe, jak i dostęp do infrastruktury ESA. Polski sektor korzysta z doświadczenia i wiedzy innych krajów, dzieli się własnymi doświadczeniami i osiągnięciami, a także uczestniczy w przełomowych projektach. Wejście do ESA otworzyło polskim firmom i ośrodkom badawczym drogę do intensywnego rozwoju technologii kosmicznych i technik satelitarnych. Było to możliwe dzięki pełnoprawnemu uczestnictwu w różnych programach ESA. W ostatnich latach polscy inżynierowie i naukowcy wzięli udział w realizacji wielu europejskich misji, m.in. CASSINI-HUYGENS, ROSSETTA, BEPICOLOMBO, SOLAR ORBITER, JUICE, czy EUCLID.

Korzyści płynące z większego zaangażowania w działania ESA dla polskiego sektora kosmicznego i polskiej gospodarki to:

- udział polskich przedsiębiorstw w europejskim łańcuchu dostaw (duże europejskie kontrakty);
- gromadzenie doświadczenia organizacyjnego i technicznego, pozwalającego na współpracę ze światowym sektorem kosmicznym (poprzez eksport i sprzedaż zaawansowanych produktów i rozwiązań technologicznych);
- stabilne finansowanie udziału polskich podmiotów w programach i misjach ESA;
- realizacja przedsięwzięcia pozwoli polskim podmiotom na włączenie się w dynamicznie rozwijający się światowy rynek usług;
- wpływy do budżetu państwa w postaci podatków ze sprzedaży produktów i usług obserwacji Ziemi;
- przejmowanie i transfer nowych technologii do innych gałęzi gospodarki i życia codziennego;
- rozwój nowych produktów konsumenckich na bazie technologii kosmicznych (aplikacje oparte na nawigacji satelitarnej);
- stworzenie wspólnych relacji z przemysłem kosmicznym w Europie i na świecie.

5) Czy rząd podejmuje działania w celu promowania edukacji i podnoszenia świadomości społecznej na temat przestrzeni kosmicznej oraz roli, jaką może odgrywać Polska w tym obszarze?

Ministerstwo Rozwoju i Technologii aktywnie włącza się w promowanie technologii kosmicznych i ich wykorzystania w codziennym życiu przy okazji wielu wydarzeń, m.in. w tym roku MRiT było obecne na Pikniku Naukowym, który odbywał się 16 czerwca. Pośród wielu atrakcji promocyjnych, na stoisku MRiT można było posłuchać prelekcji o technologiach kosmicznych, które powstały na potrzeby misji kosmicznych, a dziś są wykorzystywane w codziennym życiu.

W ramach planowanej misji techniczno-naukowej z udziałem polskiego astronauty planowany jest komponent edukacyjny, ponieważ ISS stanowi wyjątkową platformę inspirującą młode pokolenia do kształcenia w kierunku nauk ścisłych i technicznych, których rozwijanie jest niezbędne do eksploracji kosmosu i opracowywania przełomowych innowacji.

6) Jakie są perspektywy długoterminowe dla współpracy z Europejską Agencją Kosmiczną, a także jakie cele strategiczne rząd wyznacza w tej dziedzinie?

Sektor kosmiczny obejmuje blisko 500 podmiotów (firm i instytutów). Ponad 200 podmiotów na co dzień współpracuje z ESA, będąc bezpośrednio zaangażowanymi w projekty. Podmioty przemysłowe tworzą przede wszystkim małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP). W Polsce działa także kilka oddziałów kluczowych europejskich firm kosmicznych oraz dużych firm działających w branży ICT i lotniczej. Zatrudnienie w sektorze szacowane jest na około 15 000 miejsc pracy.

Rodzime firmy kosmiczne specjalizują się w następujących dziedzinach: sterowanie i robotyka; mechatronika; pokładowe systemy zasilania; optyka i systemy komunikacyjne dla satelitów; czujniki naukowe i penetratory gruntu dla sond kosmicznych; oprogramowanie kosmiczne i naziemne; systemy i podsystemy testowania oprogramowania obiektów umieszczonych na orbicie w przestrzeni kosmicznej.

We współpracy z ESA, dla Ministerstwa Rozwoju i Technologii zasadniczą kwestią jest realizacja umów podpisanych w 2023 roku. Ponadto, MRiT będzie się koncentrował na wypracowaniu, wraz z zainteresowanymi instytucjami i partnerami społecznymi, zakresu i wartości subskrypcji do zadeklarowania do poszczególnych programów ESA podczas Rady Ministerialnej ESA w 2025 roku oraz na wspieraniu projektów zgodnych z celami Polskiej Strategii Kosmicznej.

W ocenie Ministerstwa Rozwoju i Technologii perspektywy długoterminowej współpracy z Europejską Agencją Kosmiczną są bardzo dobre. Polska staje się znaczącym graczem na europejskim rynku kosmicznym. Należy jednak podkreślić, że ranga tej współpracy będzie uzależniona od utrzymania dotychczasowego poziomu subskrypcji finansowej do programów opcjonalnych ESA.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Waldemar Sługocki

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Podstawa prawna

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990 z późn. zm.).

Klauzula informacyjna przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki Administratora jest Dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2022 r. poz.1339 t.j. z późn. zm.), w celu udzielenia odpowiedzi na interpelację lub zapytanie poselskie.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
  - o organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
  - o inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy

ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.

6. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
8. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie poselskie.
9. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
  - prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
  - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
  - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
10. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.